قان ـ تەرى ۋە چىن مۇھەببىتىنى خوتەننىڭ بىپايان تۇپراقىغا چېچىش

ـــ بېيجىڭدىن شىنجاڭغا نىشانلىق يارىدەم بېرىشكە كەلگەن كادىر، خوتەن ۋىلايەتلىك ئورمانچىلىق ۋە ئوتلاقچىلىق ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن ئىدارە باشلىقى جاڭ رۇي توغرىسىدا

شىنجاڭغا نىشانلىق يارىدەم بېرىۋاتقان شەخسلەرنىڭ خىسلىتى

□ مۇخبىرىمىز لى داۋجۇڭ

8 ـ ئاينىڭ 6 ـ كۈنى چۈشتىن بۇرۇن، خوتەن ناھىيەسىنىڭ يېڭىسى ئىناقلىق يېڭى كەنتىنىڭ جەنۇبىغا جايلاشقان خوتەن ۋىلايەتلىك دۆلەت يېزا ئىگىلىك پەن ـ تېخنىكا باغچىسىنىڭ باشلامچى رايونىدا تۇرلۇك زىرائەتلەرنىڭ ئۆسۈش ئەھۋالى كىشىنى خۇشال قىلاتتى. شۇ كۈنى، قۇدۇقتىن ئازراق چاتاق چىقتى، شىنجاڭغا نىشانلىق يارىدەم بېرىۋاتقان كادىر جاڭ رۇي دەرھال ئىشچى تېپىپ كېلىپ رېمونت قىلىدۇردى. شىنجاڭغا نىشانلىق يارىدەم بەرگەن ئىككى يېرىم يىلدا، جاڭ رۇينىڭ كۆپ قىسىم ۋاقتى باغچە رايونىدا ئۆتتى.

2017 ـ يىلى 2 ـ ئايدا، بېيجىڭ شەھەرلىك دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيەسىنىڭ كاندىدات تەتقىقاتچىسى جاڭ رۇي 9 ـ تۈركۈمدە بېيجىڭ شەھەرىنىڭ شىنجاڭغا نىشانلىق يارىدەم بېرىشىدىكى كەسپىي تېخنىكا ئىختىساس ئىگىسى بولۇش سۈپىتى بىلەن خوتەن ۋىلايىتىگە كەلدى. شىنجاڭغا كەلگەندىن بۇيان، جاڭ رۇي خوتەنگە رىشتە باغلاپ، خوتەن ۋىلايىتىدىكى پۇقرالارنى دەل جايىدا نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇشقا يارىدەم بېرىشنى كۆڭلىگە چۈك پۈكتى.

■ نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئېغىر ۋەزىپىسىنى زىممىگە ئېلىش

ياڭاق ئۆستۈرۈش خوتەن ۋىلايىتىدىكى دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرۇشتىكى تۈۋرۈك كەسىپلەرنىڭ بىرى. ياڭاق ئۆستۈرۈش كەسپىنى ئەلالاشتۇرۇپ دەرىجىسىنى ئۆستۈرۈشكە تۈرتكە بولۇش ئۈچۈن، خوتەن ۋىلايەتلىك ئورمانچىلىق ۋە ئوتلاقچىلىق ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن ئىدارە باشلىقلىقىنى ئۈستىگە ئالغان جاڭ رۇي ياڭاقنىڭ پەرۋىش ئەھۋالىنى ئارقا ـ ئارقىدىن چوڭقۇر تەكشۈردى ھەم ياڭاق پەرۋىش قىلىش، سورتنى يېغىلاش، سېتىش ئانالىزى قاتارلىق مەزمۇنلاردا لېكسىيە سۆزلەشنى ۋە ئېتىز مەشغۇلاتى بويىچە ئۇلگە كۆرسىتىشنى دائىم قانات يايدۇردى. ئۇ ۋە خىزمەتداشلىرىنىڭ تىرىشچانلىقىدا، ئىككى يىلدىن بۇيان، ھەرقايسى ناھىيە، شەھەرلەرنىڭ ياڭاق ھوسۇلى ئۈزۈلۈكسىز ئېشىپ، سۈپىتى ئۈزۈلۈكسىز ئۆستى، دېھقانلارنىڭ ياڭاقتىن قىلغان كىرىمىمۇ ئۈزۈلۈكسىز ئاشتى.

قاراقاش ناھىيەسى توخۇلا يېزىسىنىڭ باراتلا كەنتى خوتەن ۋىلايەتلىك ئورمانچىلىق ۋە ئوتلاقچىلىق ئىدارىسى 2018 ـ يىلى نىشانلىق يارىدەم بەرگەن ـ يۇلىگەن ئېغىر نامرات كەنت. پۈتۈن كەنتتىكى 400دىن ئارتۇق ئائىلە ئېچىدە ئارخىپ تۈرغۇزۇلۇپ كارتا بېجىرىلگەن نامرات ئائىلە 60%تىن ئارتۇق بولۇپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ۋەزىپىسى ئىنتايىن مۇشكۈل ئىدى، جاڭ رۇي كۆپچىلىك بىلەن بىللە بۇ ئېغىر ۋەزىپىنى زىممىسىگە ئالدى. جاڭ رۇينىڭ ماسلاشتۇرۇشى بىلەن، خوتەن ۋىلايەتلىك دۆلەت يېزا ئىگىلىك پەن ـ تېخنىكا باغچىسى زاۋۇتلاشتۇرۇپ ئىشلەپچىقارغان ئارپا مايىسىسى ئېسىل يەم ـ خەشىكى باراتلا كەنتىگە ئالتە تۈركۈمدە 50 تونىنا يەتكۈزۈلۈپ، كەنتتىكى نامرات باقمىچىلىق ئائىلىلىرىگە ھەقسىز بېرىلدى.

ئۇنىڭدىن باشقا، جاڭ رۇي يەنە نامراتلارنى يۆلەش تۈرىدىن 1000 غاز چۈجىسى ۋە 5000 تۇپ كۆكتات مايىسىنى ماسلاشتۇرۇپ باراتلا كەنتىدىكى نامرات ئائىلىلەرگە ھەقسىز تارقىتىپ بەردى ھەم كەسپىي خادىملارنى تېپىپ كېلىپ دېھقانلارنى تېخنىكا جەھەتتىن تەربىيەلەپ، كەنتتىكى ئارزۇسى بار نامرات ئائىلىلەرنى باقمىچىلىق قىلىش ۋە كۆكتات تېرىش ئارقىلىق كىرىمنى ئاشۇرۇش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلدى. جاڭ رۇينىڭ يېتەكچىلىكىدە، ھەرقايسى تەرەپلەردىكى نامراتلارنى يۆلەش كۈچلىرى بىر نىيەتتە ھەمكارلىشىپ، 2018 ـ يىلنىڭ ئاخىرى، باراتلا كەنتىنى پۈتۈن كەنت بويىچە نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇشنى قەرەلدە ئىشقا ئاشۇردى.

■ قۇملۇقتىن ئۇنۇم ھاسىل قىلىش ئۈستىدە ئىزدىنىش

خوتەن ۋىلايىتى قۇملۇقنىڭ ئېچكىرىسىگە جايلاشقان بولۇپ، قۇملۇقتىن ئۇنۇم ھاسىل قىلىش ئۈچۈن، جاڭ رۇي بۇيرۇققا بىنائەن ئىگىلىگەن يېرى 1100 مو كېلىدىغان خوتەن ۋىلايەتلىك دۆلەت يېزا ئىگىلىك پەن ـ تېخنىكا باغچىسى باشلامچى رايونىنى پىلانلاش ۋە قۇرۇش خىزمىتىگە مەسئۇل بولدى. ئۇ پەقەت بىر يېرىم يىل ۋاقىت سەرپ قىلىپ، كادىرلار، ئاممىنى يېتەكلەپ، بىر دۆلەت دەرىجىلىك يېزا ئىگىلىك باغچە رايونى قۇرۇپ چىقتى. نۆۋەتتە، باغچە رايونى پۈتۈن ۋىلايەت بويىچە يېزا ئىگىلىكنى زامانىۋىلاشتۇرۇش پەن ـ تېخنىكا ئۇلگە كۆرسىتىش بازىسى، يېزا ئىگىلىك پەن ـ تېخنىكا نەتىجىلىرىنى ئايلاندۇرۇش بازىسى ۋە يېزىلاردىكى پەن ـ تېخنىكىدا يېڭىلىق يارىتىش كارخانىلىرى مەبلەغ سالىدىغان، دېھقانلارنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرىدىغان، ئىختىساسلىقلارنى يېتىلدۈرىدىغان بازا بولۇپ قالدى.

باغچە رايونى قۇملۇققا قۇرۇلغان بولۇش، تۈپراقتىكى ئوزۇقلۇق تەركىبلىرى بىرقەدەر ئاز بولۇش ئەھۋالىدىكى قارىتا، جاڭ رۇي ئالاقىدار كارخانىلار بىلەن قايتا ـ قايتا سناق قىلىپ، ئاخىر قۇم، كوكۇس شاكىلى ۋە قوي قىغىنى نىسبەت بويىچە قايتا تەڭشەپ، قۇم تۈپراقنى يۇقىرى ھوسۇللۇق تۈپراققا ئايلاندۇرۇش ئۈسۈلىنى تېپىپ چىقىپ، زىرائەتلەرنىڭ ھوسۇلىنى زور دەرىجىدە ئاشۇردى.

شۇ جايدىكى نامرات ئائىلىلەرنىڭ خەۋپ ـ خەتىرگە بەرداشلىق بېرىش ئىقتىدارى ئاجىز بولۇش، ئەسلىدىلىك يېزا ئىگىلىكنى باشقۇرۇش، پەرۋىش قىلىش تەجرىبىسى ئاز بولۇش قاتارلىق ئەمەلىيەتكە قارىتا، جاڭ رۇي كارخانىلار بىلەن بىللە «مۇتەخەسىس + دېھقان ئائىلىسى + شىركەت + ھەمكارلىق كوپىراتىپى» تولۇق ھاۋالىلىك باشقۇرۇلىدىغان كارخانىلاشقان مەشغۇلات ئەندىزىسىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، دېھقانلارنىڭ قىزغىن قارشى ئېلىشىغا ئېرىشتى.

8 ـ ئاينىڭ 6 ـ كۈنى چۈشتىن بۇرۇن، باغچە رايونى بىر تۈركۈم مېھمانلارنى كۈتۈۋالدى. ئۇلار تەجرىبە ئۆگەنگىلى كەلگەن «ئەلرايىنى بىلىش، ئەلگە نەپ يەتكۈزۈش، ئەلنى مايىل قىلىش» بويىچە كەنتتە تۈرۈشلۇق كادىرلار ۋە يېزا ـ بازار كادىرلىرى ئىدى. جاڭ رۇي ناھايىتى خۇشال بولۇپ، كۆپچىلىككە قۇملۇقتا ئۇچۇن، جاڭ رۇي بۇيرۇققا بىنائەن ئىگىلىگەن يېرى 1100 مو كېلىدىغان خوتەن ۋىلايەتلىك دۆلەت يېزا ئىگىلىك پەن ـ تېخنىكا باغچىسى باشلامچى رايونىنى پىلانلاش ۋە قۇرۇش خىزمىتىگە مەسئۇل بولدى. ئۇ پەقەت بىر يېرىم يىل ۋاقىت سەرپ قىلىپ، كادىرلار، ئاممىنى يېتەكلەپ، بىر دۆلەت دەرىجىلىك يېزا ئىگىلىك باغچە رايونى قۇرۇپ چىقتى. نۆۋەتتە، باغچە رايونى پۈتۈن ۋىلايەت بويىچە يېزا ئىگىلىكنى زامانىۋىلاشتۇرۇش پەن ـ تېخنىكا ئۇلگە كۆرسىتىش بازىسى، يېزا ئىگىلىك پەن ـ تېخنىكا نەتىجىلىرىنى ئايلاندۇرۇش بازىسى ۋە يېزىلاردىكى پەن ـ تېخنىكىدا يېڭىلىق يارىتىش كارخانىلىرى مەبلەغ سالىدىغان، دېھقانلارنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرىدىغان، ئىختىساسلىقلارنى يېتىلدۈرىدىغان بازا بولۇپ قالدى.

باغچە رايونى قۇملۇققا قۇرۇلغان بولۇش، تۈپراقتىكى ئوزۇقلۇق تەركىبلىرى بىرقەدەر ئاز بولۇش ئەھۋالىدىكى قارىتا، جاڭ رۇي ئالاقىدار كارخانىلار بىلەن قايتا ـ قايتا سناق قىلىپ، ئاخىر قۇم، كوكۇس شاكىلى ۋە قوي قىغىنى نىسبەت بويىچە قايتا تەڭشەپ، قۇم تۈپراقنى يۇقىرى ھوسۇللۇق تۈپراققا ئايلاندۇرۇش ئۈسۈلىنى تېپىپ چىقىپ، زىرائەتلەرنىڭ ھوسۇلىنى زور دەرىجىدە ئاشۇردى.

شۇ جايدىكى نامرات ئائىلىلەرنىڭ خەۋپ ـ خەتىرگە بەرداشلىق بېرىش ئىقتىدارى ئاجىز بولۇش، ئەسلىدىلىك يېزا ئىگىلىكنى باشقۇرۇش، پەرۋىش قىلىش تەجرىبىسى ئاز بولۇش قاتارلىق ئەمەلىيەتكە قارىتا، جاڭ رۇي كارخانىلار بىلەن بىللە «مۇتەخەسىس + دېھقان ئائىلىسى + شىركەت + ھەمكارلىق كوپىراتىپى» تولۇق ھاۋالىلىك باشقۇرۇلىدىغان كارخانىلاشقان مەشغۇلات ئەندىزىسىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، دېھقانلارنىڭ قىزغىن قارشى ئېلىشىغا ئېرىشتى. 8 ـ ئاينىڭ 6 ـ كۈنى چۈشتىن بۇرۇن، باغچە رايونى بىر تۈركۈم مېھمانلارنى كۈتۈۋالدى. ئۇلار تەجرىبە ئۆگەنگىلى كەلگەن «ئەلرايىنى بىلىش، ئەلگە نەپ يەتكۈزۈش، ئەلنى مايىل قىلىش» بويىچە كەنتتە تۈرۈشلۇق كادىرلار ۋە يېزا ـ بازار كادىرلىرى ئىدى. جاڭ رۇي ناھايىتى خۇشال بولۇپ، كۆپچىلىككە قۇملۇقتا بۆلجۇرگەن قاتارلىق ئۆسۈملۈكلەرنى ئۆستۈرۈش تېخنىكىسىنى سەۋرچانلىق بىلەن چۈشەندۈردى. بۇگۈنكى كۈندە، باغچە رايونىنىڭ خوتەن ۋىلايىتىدىكى ئۇلگە كۆرسىتىش رولى دەسلەپكى قەدەمدە نامايان بولدى.

■ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى رىشتىنى باغلاش

2017 ـ يىلى جاڭ رۇينىڭ خوتۇنى خاۋ ۋاڭخۇڭ خوتەنگە تۇغقان يوقلاپ كەلدى، جاڭ رۇي بىلەن بىللە نىيە ناھىيەسگە بېرىپ ئۇيغۇر قوشماقلاشقان تۇغقىنىنى يوقلىغاندا، خاۋ ۋاڭخۇڭ شىنجاڭغا نىشانلىق يارىدەم بېرىشكە كەلگەن كادىرلارنىڭ زىممىسىدىكى مەسئۇلىيەتنى چوڭقۇر ھېس قىلدى. جاڭ رۇينىڭ ئىلھام بېرىشى بىلەن پېنسىيەگە چىققان خاۋ ۋاڭخۇڭ قەتئىيلىك بىلەن خوتەنگە كېلىپ ماۋارىپقا يارىدەم بېرىشكە تىزىملاتتى. شۇنىڭدىن ئېتىبارەن ئەر ـ خوتۇن ئىككىسى نەچچە ئايدا بىر قېتىم بىللە 300 نەچچە كىلومېتىر يىراقلىقتىكى نىيە ناھىيەسى سالغۇزەك يېزىسىنىڭ خادا تىكەن كەنتىگە بېرىپ تۇغقىنىنى يوقلاپ تۇردى.

قوشماقلاشقان تۇغقىنىنىڭ كىچىك نەۋرىسى ئادىلە ئادىل بىلەن بېيجىڭدىن كەلگەن بوۋا ـ مومىسى بەكمۇ ئېجىل. ئادىلە مۇخبىرغا مۇنداق دېدى: بۇلتۇر 8 ـ ئايدا، بېيجىڭدىن كەلگەن بوۋام ـ مومام دەم ئېلىش ۋاقتىدىن پايدىلىنىپ مېنى بېيجىڭغا ئېلىپ باردى. بېيجىڭدا ساياھەت قىلغان ھەربىر كۈن ئېنىق ئېسىمدە.

شىنجاڭغا نىشانلىق يارىدەم بېرىش مەزگىلىدە، جاڭ رۇي ئىلگىرى ـ كېيىن بولۇپ «پايتەخت مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ـ تەرەققىياتىدىكى ئىلغار شەخس» «پايتەخت مەنۇى مەدەنىيىلىك قۇرۇلۇشى مۇكاپاتى» قاتارلىق شەرەپلەرگە ئېرىشتى. ئۇ ھايات جانلانغان ھالدا مۇنداق دېدى: «خوتەن ئەر ـ خوتۇن ئىككىمىزنىڭ شىنجاڭغا نىشانلىق يارىدەم بېرىش مەزگىلىدىكى ئۇچ يىللىق ئائىلىمىزلا ئەمەس، بەلكى مەڭگۈ ئېسىمىزدىن چىقمايدىغان ئىككىنچى يۇرتىمىز، بىز خوتەن خەلقىنىڭ نامراتلىقىتىن قۇتۇلۇپ بېيىش ھاللىق سەۋىيەگە يېتىشىگە تىرىشىپ يارىدەم بېرىشنى خالايمىز!»

تۇغقان يوقلاش ساياھەت بىلەن ئالدىراش بولۇش سودا ساراي ئايلىنىش

(بېشى 1 ـ بەتتە)

بۇ يىللاردا، ئالاقىلىشىشنىڭ چوڭقۇرلىشىشغا ئەگىشىپ، ئىككى ئائىلە كىشىلىرى ئايرىلماس بولدى. «بىز ئىككى ئائىلە كىشىلىرىنىڭ بۇ خىل دوستلۇقىنىڭ ئىزچىل داۋاملىشىشنى ئۈمىد قىلىمەن» دېدى ۋېبي خۇڭگۇاڭ.

ئائىلىدىكىلەر جەم بولغان پەيت ھەمىشە كىشى قەلبىنى ئاشۇنداق ئىللىتىدۇ.

«ئانا، مەن كەلدىم، بايرىمىڭىزغا مۇبارەك بولسۇن.» «ئوھوي، ئوغلۇم كەپتۇدە، سىزنىڭمۇ بايرىمىڭىزغا مۇبارەك بولسۇن.» 8 ـ ئاينىڭ 13 ـ كۈنى چۈشتىن بۇرۇن، غۇلجا شەھىرىنىڭ شەھەر ئاھالىسى، 84 ياشلىق نىيازخان سوپاخۇن زېلىڭ زۇلياڭنى تارتىپ تۇرۇپ باغرىغا باستى.

زېلىڭ زۇلياڭنىڭ يۇرتى سىچۇەندە بولۇپ، 17 يېشىدا ئۆزى يالغۇز توققۇزتارا ناھىيەسگە كېلىپ، نىيازخان ئائىلىسىدىكىلەر بىلەن تونۇشۇپ، ئۇلارنىڭ ئۇرۇق ـ تۇغقىنىدەك غەمخورلۇق قىلىشقا ئېرىشتى، شۇنىڭدىن ئېتىبارەن ئۇلار بىلەن بىر ئائىلە كىشىلىرىگە ئايلاندى. يېشىنىڭ چوڭ ـ كىچىكلىكىگە ئاساسەن، زېلىڭ زۇلياڭ نىيازخاننىڭ بىر توپ بالىلىرىنىڭ ئېچىدە ئۇچىنچى ئوروندا تۇردى.

«ئۇلار ماڭا ناھايىتى ياخشى مۇئامىلە قىلىدۇ. ياش ۋاقتىمدا مەن ئىككىنچى ئىنىم بىلەن قورغاسقا بېرىپ سودا قىلاتتىم، كېيىن تۇرمۇشىمىز ياخشىلاندى، ئىككىمىز ئايرىم ـ ئايرىم ھالدا غۇلجا شەھىرىدىن ئۆزى سېتىۋېلىپ، بىللە كۆچۈپ كەلدۇق، مومامنى دائىم ئىككىنچى ئىنىمنىڭ ئۆيىدە تۇرىدۇ» دېدى زېلىڭ زۇلياڭ بىر تەرەپتىن سۆزلىگەچ، بىر تەرەپتىن قىزىل بولاقنى قولىغا ئالدى.

«ئانا، بۇ پۇلنى ھېيتلىق يېڭى كىيىم سېتىۋېلىشىڭىز ئۈچۈن بەردىم. مېنىڭ ئىككى كۈن بۇرۇنلا كەلگۈم بار ئىدى، لېكىن سىز سىرتقا ئوينىغىلى چىقىپ كېتىپسىز، قىزىل بولاقنىمۇ ئالغۇڭىز يوقمۇ.» زېلىڭ زۇلياڭ قىزىقچىلىق قىلىپ پۇلنى نىيازخاننىڭ قولىغا تۇتقۇزدى. نىيازخاننىڭ خۇشاللىقتىن ئاغزى قۇلقىغا يەتتى، خۇشال بولغىنىدىن بالىلارغا ئوخشاپ قالدى.

■ بايرامدا بازار تەمىناتى يېتەرلىك بولدى

8 ـ ئاينىڭ 13 ـ كۈنى، ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ بېيجىڭ يولىدىكى خۇيجيا شىدەينىڭ 2 ـ قەۋىتىدە، چاڭ لىپىڭ بىلەن دوستى قول تۇتۇشۇپ بىر كىيىم ـ كېچەك دۇكىنىغا كىردى. چاڭ لىپىڭ مۇنداق دېدى: قۇربان ھېيتلىق دەم ئېلىش مەزگىلىدە، ئۇرۇمچى شەھىرىدىكى ھەرقايسى چوڭ سودا سارايلار، تالالا بازارلىرى تۇرلۇك ئېتىبار بېرىش پائالىيەتلىرىنى ئوتتۇرىغا چىقىرىپتۇ، ئېتىبار باھادىكى پەسلى ئۆتكەن كەيىملەرنى سېتىۋالغىلى كەلدىم.

بېيجىڭ يولىدىكى خۇيجيا شىدەينىڭ يەر ئاستى 1 ـ قەۋىتىدىكى تاللا بازىرىدا، شەھەر ئاھالىسى ۋاڭ بىننىڭ مال سېتىۋېلىش ھارۋىسى ھەر خىل تاۋارلار بىلەن لىق تولغاندى. «كۆپىنچىسىنى پائالىيەت باھاسىدا سېتىۋالدىم، بولۇپمۇ بالىلار ياقتۇرۇپ يەيدىغان ئۇششاق ـ چۈششەك يېمەكلىكلەر، يەنە دېڭىز مەھسۇلاتى ۋە مېۋە ـ چېۋىلەر ئەرزان ھەم يېڭى بولغاچقا، ئۆزۈمنى تۇتالماي كۆپرەك سېتىۋالدىم».

دەم ئېلىش مەزگىلىدىكى بازار تەمىناتىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ئۇرۇمچى شەھىرىدىكى ھەرقايسى چوڭ توپ سېتىش بازارلىرىدىكى كالا، قوي گۆشى، كۆكتات، مېۋە ـ چېۋە، قوشمچە يېمەكلىك قاتارلىقلارنىڭ مال مەنبەلىرى يېتەرلىك بولدى.

مول بازار تەمىناتى بۇ يىلقى قۇربان ھېيتلىق بازارنى ئىنتايىن ئاۋاتلاشتۇردى.

قومۇل شەھىرىنىڭ بېيگۆەن ئەترابىدىكى گۈيلىن پېچىنە ـ پىرەنىك دۇكىنىنىڭ پېچىنە ـ پىرەنىك تىجارىتى 80 يىللىق تارىخقا ئىگە. «بۇ بىرنەچچە كۈندە ئەتىگەن سائەت 7دىلا ئالدىراش بولۇشقا باشلىساق، تاكى كەچ سائەت 10دىن ئاشقاندا ئاندىن دەم ئالالىدۇق، ئالدىراشلىقتىن پۇتىمىز يەرگە تەگمىدى. ئادەتتە بىر كۈندە بىر خالتا ئۇن ئېشىلىتەتتۇق، ھازىر بىر كۈندە تۆت ـ بەش خالتا ئېشىلىتىمىز» دېدى گۈيلىن پېچىنە ـ پىرەنىك دۇكىنىنىڭ خوجايىنى ما شياۋلياڭ.

سودا ساراي، تاللا بازارلىرىنىڭ مال بىلەن تەمىنلىشى تولۇق بولدى، يېزا ـ بازار بازارلىرىمۇ ئارقىدا قېلىشنى خالىمىدى. گۇما ناھىيەسىنىڭ ناھىيە بازىرى ۋە يېزا ـ بازارلاردىكى 15 بازاردا قوي گۆشى، بېلىق، كۆكتات، مېۋە ـ چېۋە، قۇرۇق مېۋە ـ چېۋە، پېچىنە ـ پىرەنىك قاتارلىقلارنىڭ ھەممىسى بار. يېقىن ئەترابتىكى ئاھالىلەر ئەڭ يېقىن بازارغا بارسىلا بايرامىلىق نەرسە ـ كېرەكلەرنى تولۇق سېتىۋالالايدۇ.

■ بايرامنى ساياھەت قىلىپ ئۆتكۈزۈش تېخىمۇ قالتىس

رەڭگارەڭ چىراغلار چاقنىغاندا، بۇرچىن ناھىيەسى مەززىلىك تاتاملار كوچىسى ساياھەتچىلەر بىلەن لىق تولدى. «بۇرچىن بىر گۈزەل ناھىيە، بۇ يەرگە كەلگەنلەرنىڭ كەتكۈسى كەلمەيدۇ. خۇشاللىنارلىقى شۇكى، بۇ قېتىم كەلگىنىمىزدە يەنە قۇربان ھېيتقا توغرا كېلىپ قاپتىمىز، بەك قىزىيدىكەن!» دېدى 8 ـ ئاينىڭ 12 ـ كۈنى بېيجىڭلىق ساياھەتچى لى مىن. ئىگىلىنىشچە، قۇربان ھېيتلىق دەم ئېلىش مەزگىلىدە بۇرچىن ناھىيەسى جەمئىي 309 مىڭ 300 ئادەم قېتىم سايا ھەتچىنى كۈتۈۋالغان بولۇپ، بۇلتۇرقى ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن 77.54% ئاشقان.

دەم ئېلىشتا، خوتەن قۇملۇق توغراق مەنزىرە رايونىدا ساياھەتچىلەر ئىنتايىن كۆپ بولۇپ، كۈندىلىك كۈتۈۋېلىش مىقدارى 2000 ئادەم قېتىمدىن ئاشتى. 8 ـ ئاينىڭ 13 ـ كۈنى، شىنجاڭ ئېچىدىن ھەم بېيجىڭ، تىەنجىن، ئەنخۇي، شەندۇڭ قاتارلىق ئۆلكە، شەھەرلەردىن ئائىلە ئاپتوموبىلىنى ھەيدەپ ساياھەتكە كەلگەن ساياھەتچىلەرنىڭ دالا ئاپتوموبىللىرى ئاپتوموبىل توختىتىش مەيدانىغا لىق تولغاندى. قۇم تېيىلىش، ئات مىنىش، تۆگە مىنىش، قۇملۇق موتوسكلىتى مىنىش قاتارلىق كۆڭۈل ئېچىش تۈرلىرى كۆپچىلىككە قۇملۇق ساياھىتىدىكى خەتەر ۋە ھاياجانىنى قانغۇچە ھېس قىلدۇردى.

تۈركۈم ـ تۈركۈم ساياھەتچىلەر خوتەن قۇملۇق توغراق مەنزىرە رايونى يېنىدىكى كوچا كەنتىنىڭ كەنت ئاھالىسى ئابلەخەت ئابدۇللانى سۇ ئىچكىلى ۋاقىت چىقرالمىغۇدەك دەرىجىدە ئالدىراش قىلىۋەتتى. «بىز قىلغان پۇتۇن قوي تونۇر كاۋىپى، داپەنجى، كاۋاپ قاتارلىق شىنجاڭنىڭ خاس مەززىلىك تاتاملىرىنى ساياھەتچىلەر تولۇدۇ. خۇشاللىنارلىقى شۇكى، بۇ قېتىم كەلگىنىمىزدە يەنە قۇربان ھېيتقا توغرا كېلىپ قاپتىمىز، بەك قىزىيدىكەن!» دېدى 8 ـ ئاينىڭ 12 ـ كۈنى بېيجىڭلىق ساياھەتچى لى مىن. ئىگىلىنىشچە، قۇربان ھېيتلىق دەم ئېلىش مەزگىلىدە بۇرچىن ناھىيەسى جەمئىي 309 مىڭ 300 ئادەم قېتىم سايا ھەتچىنى كۈتۈۋالغان بولۇپ، بۇلتۇرقى ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن 77.54% ئاشقان.

دەم ئېلىشتا، خوتەن قۇملۇق توغراق مەنزىرە رايونىدا ساياھەتچىلەر ئىنتايىن كۆپ بولۇپ، كۈندىلىك كۈتۈۋېلىش مىقدارى 2000 ئادەم قېتىمدىن ئاشتى. 8 ـ ئاينىڭ 13 ـ كۈنى، شىنجاڭ ئېچىدىن ھەم بېيجىڭ، تىەنجىن، ئەنخۇي، شەندۇڭ قاتارلىق ئۆلكە، شەھەرلەردىن ئائىلە ئاپتوموبىلىنى ھەيدەپ ساياھەتكە كەلگەن ساياھەتچىلەرنىڭ دالا ئاپتوموبىللىرى ئاپتوموبىل توختىتىش مەيدانىغا لىق تولغاندى. قۇم تېيىلىش، ئات مىنىش، تۆگە مىنىش، قۇملۇق موتوسكلىتى مىنىش قاتارلىق كۆڭۈل ئېچىش تۈرلىرى كۆپچىلىككە قۇملۇق ساياھىتىدىكى خەتەر ۋە ھاياجانىنى قانغۇچە ھېس قىلدۇردى.

تۈركۈم ـ تۈركۈم ساياھەتچىلەر خوتەن قۇملۇق توغراق مەنزىرە رايونى يېنىدىكى كوچا كەنتىنىڭ كەنت ئاھالىسى ئابلەخەت ئابدۇللانى سۇ ئىچكىلى ۋاقىت چىقرالمىغۇدەك دەرىجىدە ئالدىراش قىلىۋەتتى. «بىز قىلغان پۇتۇن قوي تونۇر كاۋىپى، داپەنجى، كاۋاپ قاتارلىق شىنجاڭنىڭ خاس مەززىلىك تاتاملىرىنى ساياھەتچىلەر تولۇقۇدۇ، بۇ بىرقانچە كۈندە كۈندىلىك تىجارەت سوممىمىز 5000 يۈەندىن ئارتۇق بولۇۋاتىدۇ» دېدى ئابلەخەت.

ساياھەتچىلەرنى پاكىز، راھەت ساياھەت مۇھىتى بىلەن تەمىنلەش ئۈچۈن، ئاقتۇ ناھىيەسى ئۇيتاغ بازىرى پىلال كەنتىنىڭ كەنت ئاھالىلىرىمۇ ئىنتايىن ئالدىراش بولۇپ كەتتى. قەزىلسۇ ئوبلاستى مۇزلۇق باغچىسىغا بارىدىغان ساياھەتچىلەر پىلال كەنتىدىن ئۆتىدۇ، بۇ ئىككى كۈندە، جۇڭگو تېلېگرافى شىنجاڭ شۆبە شىركىتىنىڭ ئاقتۇ ناھىيەسى ئۇيتاغ بازىرى پىلال كەنتىدە تۇرۇشلۇق «ئەلرايىنى بىلىش، ئەلگە نەپ يەتكۈزۈش، ئەلنى مايىل قىلىش» خىزمەت ئەترىتى ۋە كەنت «ئىككى كومىتېت»نىڭ تەشەببۇس قىلىشى بىلەن، كەنت ئامىمىسى بىرلىكتە ھەرىكەت قىلىپ، ئاق رەڭلىق ئەخلەتلەرنى تېرىپ، مۇزلۇق باغچىسىنىڭ گۈزەل ساياھەت مۇھىتىنى يارىتىشقا كۈچ قوشتى.

«يۇرتۇمنىڭ مۇھىتىنىڭ كۈندىن ـ كۈنگە گۈزەللىشىۋاتقانلىقىنى، بۇ يەرگە كېلىدىغان ساياھەتچىلەرنىڭ كۈندىن ـ كۈنگە كۆپىيىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، تولىمۇ پەخىرلەندىم» دېدى يۇرتىغا قايتقان ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى شەيدە ئەكرەم.

(مۇخبىرلىرىمىز رايىدە، گې يوۋجۇن، لى داۋجۇڭ، جاڭ تىك، خې لىك، جەزىرە نىسىبىك، جاڭ رۇيلىن، ئىختىيارىي مۇخبىرلار بې سۇي، ۋاڭ چېن، شۇ ۋەنلى يازغان)

دەم ئېلىش مەزگىلىدە ئاپتونوم رايونىمىز كۆتۈۋالغان دۆلەت ئىچىدىن كەلگەن ساياھەتچى 8 مىليون 923 مىڭ 700 ئادەم قېتىم بولدى

(بېشى 1 ـ بەتتە)

لوپنۇرلۇقلار كەنتى مەنزىرە رايونى تۆت كۈنلۈك دەم ئېلىش مەزگىلىدە كۈتۈۋالغان ساياھەتچى 14 مىڭ 518 ئادەم قېتىم بولۇپ، ئىشقا ئاشۇرۇلغان ساياھەت كىرىمى 2 مىليون 178 مىڭ يۈەن بولغان.

«مەنزىرە رايونى ساياھىتى»دىن «پۈتۈن رايون ساياھىتى»گە ئۆزگىرىشكە ئەگىشىپ، شىنجاڭدىكى ھەرقايسى جايلار ساياھەتچىلەر دولقۇنىنى كۈتۈۋالدى.

دەم ئېلىش مەزگىلىدە، تارباغاتاي ۋىلايىتى كۈتۈۋالغان ساياھەتچى جەمئىي 387 مىڭ ئادەم قېتىم بولۇپ، ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن 58.3% ئاشقان؛ ئىشقا ئاشۇرۇلغان ساياھەت كىرىمى 350 مىليون يۈەن بولۇپ، ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن 57.4% ئاشقان. «پۈتۈن رايون ساياھىتىنىڭ تەرەققىياتىغا ئەگىشىپ، ئائىلە ئاپتوموبىلى ساياھەتى، يېزا ـ كەنت ساياھىتى، شەھەر ئەترابى ساياھىتىنىڭ ئېشىشى كۆرۈنەرلىك بولدى، ئەترابتىكى شەھەرلەردىن ئائىلە ئاپتوموبىلى ساياھىتى قىلغىلى كېلىدىغانلارنىڭ سانى ئۆزلۈكسىز كۆپەيدى. ئىستراھەت ساياھىتى، يېزا ـ كەنت ساياھىتى، ساغلاملىق كۈتۈنۈش ساياھىتى قاتارلىق ساياھەت مەھسۇلاتلىرى ساياھەتچىلەرنىڭ قارشى ئېلىشىغا ئېرىشتى. پۈتۈن رايون ساياھىتىنىڭ تەرەققىياتىغا ئەگىشىپ، كىشىلەرنىڭ سەپەرگە چىقىش ئۇسۇلى ۋە ئىستېمال قارىشىدا ئۆزگىرىش بولماقتا» دېدى تارباغاتاي ۋىلايەتلىك مەدەنىيەت ـ تەنتەربىيە ـ رادىيو ـ تېلېۋىزىيە ۋە ساياھەت ئىدارىسىنىڭ ئىدارە باشلىقى چەي خۇڭخۇا.

مايتاغ ـ كۈچا تاشيولىدا ئائىلە ئاپتوموبىلى ساياھىتى قىلىش دەم ئېلىش مەزگىلىدە ئاپتونوم رايونىمىز ئىچى ۋە سىرتىدىكى كۆپلىگەن ساياھەتچىلەرنىڭ ئالدىن تاللىشىغا ئايلانغان. ئائىلە ئاپتوموبىلى ساياھىتى، يېزا ـ كەنت ساياھىتى قاتارلىق ساياھەت شەكىللىرى ئاقسۇ ۋىلايىتى ساياھەتچىلىك كەسپىنىڭ سىجىل ئېشىشىغا تۈرتكە بولغان، دەم ئېلىش مەزگىلىدە، ئاقسۇ ۋىلايىتى كۈتۈۋالغان ساياھەتچى جەمئىي 516 مىڭ 500 ئادەم قېتىم بولۇپ، ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن 166.5% ئاشقان؛ ئىشقا ئاشۇرۇلغان ساياھە